

เทศน์เช้า วันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๑

พระอาจารย์สงบ มนฺตฺสฺสฺสโต

ณ วัดป่าสันติพุทธาราม (วัดป่าเขาแดงใหญ่) ต.หนองกวาง อ.โพธาราม จ.ราชบุรี

ตั้งใจฟังธรรมะนะ ธรรมะนี้ไว้สำหรับผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่มีสติปัญญา เราคัดเลือกได้ เราแบ่งแยกได้ ผิดชอบชั่วดีเราแบ่งแยกได้

เด็กๆ เด็กๆ มันไร้เดียงสา ความไร้เดียงสา เราได้รับการฟ่องจากเด็กๆ เยอะมากเลย “พอกินเหล้า พอเล่นการพนัน” นี้ได้รับการฟ่องนะ เด็กๆ มันมาร้องเรียน เด็กมาร้องเรียนเพราะอะไร เพราะพ่อแม่มันสอน สิ่งนั้นก็ไม่ได้ สิ่งนี้ก็ไม่ดี เด็กๆ มันก็ชี้เลยว่าสิ่งนั้นผิดๆ ถ้าพอกินเหล้า กินเหล้าก็เข้าสังคม เด็กๆ มันบอกไม่ถูก นี่เด็กๆ มันจินตนาการของเขา ความไร้เดียงสา

เวลาเด็กมันเกิดจากพ่อกับแม่ เวลาต้องการสิ่งใดก็จะขอจากพ่อกับแม่ มันคิดว่าเงินทองมันเหมือนดอกไม้เหมือนใบไม้ หยิบเก็บเอาจากต้นไม้ มันไม่คิดหรอกว่าเงินทองมันต้องแสวงหามา เด็กๆ มันคิดว่าเงินทองเก็บเอาจากต้นไม้ละ พ่อแม่เราต้องมีตลอดเวลา เรียกร้องสิ่งใดก็ได้ ถ้าเรียกร้องสิ่งใดก็ได้ นี่ความไร้เดียงสาของเด็ก ความไร้เดียงสามันน่ารักน่าชัง

แต่เวลาโตขึ้นมาแล้วนะ เราต้องสอนเขา เราต้องอบรมบ่มเพาะให้เด็กของเราเป็นเด็กที่ดี ให้เด็กของเรามีความสุข เห็นไหม พ่อแม่เวลาเลี้ยงลูก ลูกจะเป็นอะไรก็ได้ขอให้ลูกมีความสุข อย่าไปซีดเส้น นี่พูดถึงว่าความจินตนาการของเด็ก

แต่ถ้ามันโตขึ้นมาเป็นผู้ใหญ่ๆ เราโตแล้วเราเป็นผู้ใหญ่ เวลาเป็นผู้ใหญ่ขึ้นมาเราต้องมีธรรมะในหัวใจของเรา ถ้าเรามีธรรมะในหัวใจของเรา เราพึ่งตัวของเราเองได้ ถ้าเราพึ่งตัวเองได้ เราไม่ต้องไปเดือดร้อนกับความบีบคั้นของสังคม

สังคมบีบคั้นนะ เวลาเราเลี้ยงลูกเรามา เวลาลูกเราโตขึ้นมาจากความไร้เดียงสา จากที่สะอาดบริสุทธิ์ขึ้นมา สังคมมันโหดร้าย สังคมมันโหดร้าย แต่ต้องสอนให้คนของเราฉลาดๆ ถ้าสอนคนของเราฉลาดขึ้นมา เราอยู่กับสังคมได้ เวลาเราต้องการให้ลูกของเราที่มีอยู่ในสังคมนี้ ถ้ามีที่มั่นในสังคมนี้

ผลของวิภูฏะฯ การเวียนว่ายตายเกิดในวิภูฏะ คนสร้างบุญสร้างกรรมมา การสร้างบุญสร้างกรรมมาสิ่งใดก็แล้วแต่ มันมืดมาสว่างไป สว่างมามีมืดไป บางคนเกิดมาสว่างนะ สว่างกระจ่างแจ้ง พ่อแม่ปู่ย่าตายายอุดมสมบูรณ์มหาศาล เวลาเขาคุ้มครองดูแลสมบัติของเขาไม่ได้เวลามาสว่างแล้วมืดไป ใ้คนมามีมืด มาปากกัดตีนถีบ เศรษฐีโลก ไอที เขาเรียนไม่จบ เวลาเขาเริ่มต้น เขาเริ่มต้นในโรงรถ จากคนที่ไม่มีสิ่งใดเลยเป็นเศรษฐีโลก นี้มืดมาสว่างไป สิ่งที่สว่างไปๆ เรามีสติมีปัญญาของเรา

นี่ก็เหมือนกัน คนเราเวียนว่ายตายเกิดในวิภูฏะมันได้สร้างบุญสร้างกรรมของมันมา เวลาสร้างบุญสร้างกรรมของมันมา เรามีสติปัญญาของเรา เรายังควรภูมิใจ ภูมิใจในชาติการเกิดนี้

ในชาติการเกิดนี้ เกิดเป็นมนุษย์นี้แสนยาก เกิดเป็นมนุษย์เป็นอริยทรัพย์ เพราะเกิดเป็นมนุษย์ เวลาสัตว์ ช้าง ม้า วัว ควาย เวลามันเดินไปเดินมามันเห็นมนุษย์ มันคิดในใจมันนะ อยากเกิดเป็นมนุษย์ อยากเกิดเป็นมนุษย์ เพราะมนุษย์ล้ำมัน มนุษย์ล้ำมัน มนุษย์ทำลายมัน อยากเกิดเป็นมนุษย์ อยากเกิดเป็นมนุษย์เพราะอะไร เพราะมนุษย์มีกฎหมายคุ้มครอง

สัตว์ป่าเวลามันจะหากินของมันแต่ละมือแต่ละคราวมันต้องแลกด้วยชีวิตนะ ถ้ามันพลั้งเผลอขึ้นมามันโดนนายพรานล่าทั้งสิ้น เวลาหนึ่งมือของเขาแลกด้วยชีวิตของเขา เพราะว่าอะไร เพราะว่ามันเป็นกีฬา

แต่เวลาเราเป็นมนุษย์ การทำร้ายกันมันผิดกฎหมายทั้งสิ้น พอผิดกฎหมายขึ้นมา กฎหมายคุ้มครองเรานะ สัตว์มันอยากเกิดเป็นมนุษย์ไป เวลาเราเกิดเป็นมนุษย์แล้วเราควรภูมิใจในชาติกำเนิดของเรา ถ้าภูมิใจในชาติกำเนิดของเรา เราจะขาดตกบกพร่องสิ่งใดขึ้นมา ความเป็นมนุษย์ มนุษย์อาการ ๓๒ สมบูรณ์แบบของเรา เราทำมาหากินของเรา

ผู้พิการบางคนเขาเป็นคนที่ออกมาให้กำลังใจกับสังคม ว่าเขาคนพิการเขายังมีจิตใจเข้มแข็ง เขายังพยายามสร้างเนื้อสร้างตัวของเขา เขาหาอยู่หากินของเขา แล้วเวลาสังคม แล้วพระละ พระอาการ ๓๒ พระทำไม่ไม่ไถนา ทำไม่ไม่ทำสวนทำไร่

เวลามาบวชพระนะ เวลาบวชพระเป็นภิกษุ ภิกษುದำรงชีพแบบฆราวาสไม่ได้ ภิกษุซื้อ
ขายไม่ได้ ภิกษุทำแบบฆราวาสไม่ได้ทั้งสิ้น แต่เวลาเขาไปอยู่ป่าอยู่เขากัน เวลาที่พวกแม่ชีพวก
อะไรเขาทำสวนครัวขึ้นมาเพื่อบำรุงรักษาให้พระมีปัจจัยเครื่องอาศัย นั่นก็เป็นศรัทธาของเขา

แต่เวลาพระ เพราะมันเส้นบางๆ ไง ถ้ามันจิตใจของคนที่เข้มแข็งนะ เราทำอย่างนั้น
ไม่ได้ เราทำอย่างนั้นไม่ได้เพราะอะไร เพราะเราไม่ใช่ฆราวาส พระดำรงชีพแบบฆราวาสไม่ได้
พระทำแบบฆราวาสไม่ได้ ถ้าทำแบบฆราวาสได้ก็เป็นฆราวาส ไม่ใช่พระ ถ้าเป็นพระขึ้นมาจะ
แล้วพระอาการ ๓๒ ทำไม่ไม่ไถนา

การไถนนานะ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าไปบอกกับพราหมณ์นะ ไปบิณฑบาต
พวกพราหมณ์นอกัทธิศาสนาใจ “สมณะ สมณะมาเที่ยวขอเขา สมณะทำไม่ทำอะไรไถนาเอง”

“โธ้ย! เราไถทุกวันเลย เรามีปัญญาเป็นไถ มีสติเป็นผาด เรามีมรรค ๘ เราไถกิเลส
ตัดทอนความทะยานอยาก เราได้บำรุงรักษา”

จากที่เขาไม่ให้นะ จากที่เขาไล่นิมนต์ให้ไปข้างหน้าก่อนนะ โธ้ย! ศรัทธามาก พอศรัทธา
มาก เข้าไปจะเอาอาหารมาใส่บาตร

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกว่า “เรารับไม่ได้ ภิกษุไม่ได้ขอด้วยการเอ่ยเสียง
ภิกษุไม่ขอด้วยเสียง ภิกษุภิกษาจาร ภิกษาจารบิณฑบาตเลี้ยงชีพด้วยปลีแข้ง ถ้าศรัทธาความ
เชื่อของเขา เขามีศรัทธาของเขา เขาใส่บาตรของเขา ไม่ใช่วณิพกออกเสียง องค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้าไม่รับ”

“แล้วมันศรัทธา ศรัทธาล้นหัวใจเลย แล้วจะทำอย่างไรล่ะ”

“เราไม่เห็นใครๆ ในโลกนี้จะรับทานอันนี้ได้ เพราะทานนี้สำหรับองค์สมเด็จพระ
สัมมาสัมพุทธเจ้า ฉะนั้น ให้ไปที่คลอง แล้วให้ทิ้งลงคลองนั้น”

พอเทลงไปควันขึ้นเต็มโขมงเลย

นั่นนะเวลาพราหมณ์เขาเข้าใจผิด เขาเข้าใจผิดของเขา เวลาเขาเข้าใจถูกของเขา เพราะ
พระอาการ ๓๒ สมบูรณ์

“ศาสนาเป็นลูกตุ้มสังคม ไม่ได้ช่วยเหลือเจ็อบานสังคม”

สังคมมันจะเข้มแข็งขึ้นมา เข้มแข็งจากสติปัญญา จากหัวใจคนที่เข้มแข็ง หัวใจของคนที่อ่อนแอเท่านั้นที่เกี่ยวระรานทำร้ายชาวบ้าน

จิตใจของคนที่ตั้งงามมีแต่จรรโลงส่งเสริมให้สิ่งที่ตั้งงามทั้งสิ้น ถ้าสิ่งที่ตั้งงามขึ้นมามันเกิดมาจากไหน ผลของวิญญูฯ ถ้าเขาทำบุญกุศลของเขา มา จิตใจเขามาตั้งแต่เด็กแต่น้อย เด็กน้อยเขาเป็นคนดีมาตั้งแต่ต้น เวลาเป็นเด็กน้อย พ่อแม่ก็อนุหนุ่ห้ามทำนี่ ห้ามทำ ห้ามทำทั้งสิ้น แต่พ่อแม่ทำหมดเลย เวลาโตขึ้นมาไปสอนเขา ห้ามทำๆ เราก็ไม่ทำ สิ่งใดที่ไม่ดีเราก็ไม่ทำ

นี่ก็เหมือนกัน พระ เวลาบวชพระในสังคมไทย พระศีล ๒๒๗ เวลาบวชออกมาจากโบสถ์แล้วศีลสมบุรณ์แบบ ถ้าศีลสมบุรณ์แล้วทุกคนไว้วางใจพระได้ๆ ถ้าไว้วางใจพระได้ พระที่ไม่ประพฤติปฏิบัติแบบฆราวาส เวลาเขาจะประพฤติปฏิบัติเขาเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา คนที่เขา มีสติปัญญาเขาชื่นชมนะ

เวลาหลวงปู่มันไปอยู่กับมูเซอ เขาไม่เชื่อ เดินจงกรมอยู่ รากไม้อย่างนั้นนะ เวลาเขาเชื่อศรัทธาขึ้นมาแล้ว “โอโฮ! เดินได้อย่างไรเนี่ย เดินได้อย่างไร” กลับมาทำให้ใหม่นี้เรียบแปล็บเลย

เราจะบอกว่า ถ้าคนที่ชื่นชมเขาไปเห็นพฤติกรรมของพระอย่างนั้นเขาชื่นชม แต่มันไม่มีสิ่งใดมหัศจรรย์ไ้ เดินไปเดินมา เดินไปเดินมา ชาวบ้านเขาก็เดิน นักกีฬาวิ่งมาราธอนเขาวิ่งที่หนึ่ง ๔๐-๕๐ กิโลเมตรนะ พระมาเดินแค่ ๑๐ กว่ากิโลมันจะดีกว่าเขาไปอย่างไร

ไอ้วิ่งมาราธอนนั้นเขาวิ่งเพื่อรักษาสุขภาพกาย เวลาเราเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนาขึ้นมา เราจะค้นคว้าหาสุขภาพจิตของเรา เราหาจิตใจของเรา เราภาวนาของเรา พระพุทธศาสนา ศาสนาเข้าไปสู่ใจของสัตว์โลก องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าปรารถนาหรือ สัตว์ชนสัตว์ หรือสัตว์ชนสัตว์หรือสัตว์หัวใจของโลก

หัวใจของโลก เวลาหัวใจมันคิดดีทำดีขึ้นมา สังคมตั้งงามไปหมดนะ แล้วคิดดีทำดีมันเป็นเรื่องโลกๆ วิทยาศาสตร์เป็นอนิจจัง สสารนี้เป็นอนิจจังใจ เวลาเป็นอนัตตา ตัวตนนะ เวลาเป็นอนิจจัง แล้วละกิเลสละอย่างไร

กิเลสเป็นอย่างไร ตัวตนเป็นอย่างไร ไม่เคยรู้จัก ไม่เคยเห็นนะ สิ่งที่เขาเห็นไม่ได้เพราะ เขาทำความสงบของใจเข้ามาไม่ได้ไง

ถ้าเขาทำความสงบของใจของเขาเข้ามาได้ ถ้าทำความสงบของใจเข้ามาได้ ใครทำความสงบของใจ ใครทำสมาธิได้จะระลึกถึงองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พุทธะ ผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน

พอจิตใจมันสงบเข้ามาแล้ว โอ้โฮ! มันมหัศจรรย์ มหัศจรรย์ธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะเชื่อมั่นในธรรมชาติขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า จะไม่ถามเลยว่า มรรคผลนิพพานมีหรือเปล่า นรกสวรรค์มีหรือเปล่า

นรกสวรรค์มีหรือเปล่าเพราะพอจิตสงบแล้วมันรู้ได้ มันเห็นของมันได้ มันมหัศจรรย์ในใจของมันไง ในใจของมัน นี่ไง สิ่งมหัศจรรย์ๆ ไง นี่จะให้ภูมิใจความเกิดเป็นมนุษย์ มนุษย์มีกายกับใจๆ แต่เรามีศรัทธามีความเชื่อของเรา เห็นไหม

ในเมื่อเด็กน้อยมันก็คิดของมัน เงินทองก็เหมือนใบไม้เก็บเอาตามใบไม้ เก็บเอาได้ตลอด แต่ในโลกแห่งความเป็นจริงเราต้องมีหน้าที่การงานของเรา เราทำเพื่อวิชาชีพของเรา วิชาชีพแล้วมันเหนื่อยยากแค่ไหน ปากกัดตีนถีบหาอยู่หากินหาไว้เพื่อความมั่นคงของครอบครัว ผู้นำขึ้นมา ตระกูลของเรา แล้วเวลาที่ว่ามีความรับผิดชอบ ลูกหลานมันบิบบิ้นอยากจะได้ ถ้าเราไม่มีทำอย่างไร ทุกข์ทั้งนั้นนะ

เวลาทุกข์ นี่ไง เวลาเป็นโรคอะไร โรคทรัพย์จาง โรคทรัพย์จาง เวลาพูดว่าโรคทรัพย์จาง อยากจะมั่งมีศรีสุข อยากจะร่ำรวยมหาศาล อยากจะมีทุกอย่างอุดมสมบูรณ์ แต่ไม่รู้จักศีลสมาธิ ปัญญาเลย ไม่รู้จักทานเลย เราไม่มีการกระทำความดี เราจะไม่มีสิ่งนั้นตอบสนองกลับมา

เราไม่ได้ฝากธนาคารไว้ เราเบิกธนาคารไม่ได้ เราไม่ทำคุณงามความดีสิ่งใดไว้ เราจะไม่มีความดีสิ่งใดตอบสนองเรา มา ถ้าเราทำสิ่งใดที่เป็นความดีงามของเรามันตอบสนองขึ้นมา มันมาของมันเองไง

จักรพรรดิ ขุนคลังแก้ว ขุนคลังแก้วในพระไตรปิฎกนะ จักรพรรดิเขาต้องการทดสอบขุนคลังของเขา เขาให้ขุนคลังของเขาเก็บเขาน้ำไปกลางแม่น้ำ แล้วบอกจะเอาทรัพย์

ขุนคลังบอกว่าจนตรอก เพราะอะไร ถ้าเอาทรัพย์มันก็ต้องอยู่ที่คลังไง แล้วออกมากกลางแม่น้ำไง เขาเอามือล้วงจุ่มไปในแม่น้ำเอาทรัพย์นั้นมา ขึ้นมาให้กษัตริย์ได้ นี่พูดถึงว่าสมบัติจักรพรรดิ ขุนนางแก้ว ขุนคลังแก้ว ขุนพลแก้ว แต่เขาต้องวาสนา เขาต้องสร้างของเขามา

คูสิ จักรพรรดิ กษัตริย์หลายๆ นคร เกิดความแห้งแล้ง เกิดโรคระบาด มันต้องย้ายเมืองเลย นี่พูดถึงว่าผลของวิญญูๆ การกระทำสิ่งใดมา สิ่งนั้นมันตอบสนองมา ถ้าตอบสนองมา ถ้ามีสติปัญญา มันแก้ไขได้ทั้งสิ้น การแก้ไข แก้ด้วยสติปัญญา กษัตริย์ที่เขามีปัญญาของเขา เขาพาแว่นแคว้นนั้นเพื่อความอุดมสมบูรณ์ เพื่อการกระทำของเขา เขาแก้ไขของเขา แต่ถ้ามันถึงที่สุดผลของกรรม

ผลของกรรมไง ผลของกรรมเราต้องทำถึงที่สุดก่อน เวลาเราเดินจงกรม นั่งสมาธิภาวนา เราทำของเราถึงที่สุด เราบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า อย่าไปเรียกร้อง เพราะอะไร หลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ครูบาอาจารย์ของเราพระอรหันต์ ท่านทำประสบความสำเร็จของท่าน แล้วเราทำเราจะเอาอย่างนั้นๆ ที่มาที่ไปมันแตกต่างกันมหาศาล ถ้ามหาศาล

ในเมื่อสิ่งนี้เป็นเส้นทางเดินของสิ่งมีชีวิต จิตของเรา การประพฤติปฏิบัติ สิ่งนี้เพราะองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าบอกพระอานนท์ “อานนท์ เธอบอกเขานะ ปฏิบัติบูชาเราเถิด ปฏิบัติบูชาเราเถิด”

การปฏิบัติบูชานั้นคือโอกาส การปฏิบัติบูชานั้นมันจะเข้าสู่ศีล เข้าสู่สมาธิ เข้าสู่ปัญญา เข้าสู่มรรคสู่ผล ถ้าเราไม่ได้ปฏิบัติเลยมันยังแห้งแล้งเข้าไปใหญ่ แต่การปฏิบัติบูชาของเรา เราปฏิบัติบูชาองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าเพื่อสร้างสมบ่มเพาะหัวใจของเราให้เข้มแข็งขึ้นมา เพื่อสร้างอำนาจวาสนาบารมีในใจนี้ ถ้าใจมันพิจารณาของมัน มันภาวนาของมัน

คนเราเกิดมาทุกคนต้องการมีปัญญา อยากมีปัญญา ปัญญาที่มันเกิดขึ้นเกิดจากการภาวนามยปัญญา ปัญญาที่เวลาจิตสงบแล้วมันใคร่ครวญมันแยกแยะของมัน มันจะเห็นประโยชน์กับมันไง แล้วเห็นประโยชน์นี้ นี่สิ่งนี้

สิ่งที่ทางโลกๆ เราศึกษามาขนาดไหน เวลาเสื่อมขึ้นมาก็เปิดตำราทั้งนั้นนะ แต่ที่มันเกิดจากใจ ใจมันพิจารณาของมัน มันเข้ามาในหัวใจของเรา นี่ภาวนามยปัญญา ปัญญาเกิดจากการภาวนา ถ้ามันภาวนาแล้วถ้ามันเกิดปัญญาขึ้นมา มันปล่อยมันวางได้ มันปล่อยความน้อย

เนื้อต่ำใจ ปล่อยวาง ปล่อยวางที่จะไปเทียบเคียงกับใครทั้งสิ้น การปฏิบัติ ปฏิบัติเพื่อเรา ปฏิบัติ
เพื่อหัวใจของเรา หัวใจของเราเพื่อประโยชน์กับเรา

สิ่งที่มีคุณค่าคือสิ่งที่หัวใจของเรา สิ่งที่มีคุณค่าคือชีวิตของเรา เราพยายามขวนขวาย
ของเราปฏิบัติของเรา สร้างสมของเราขึ้นมาให้มันเป็นสัจจะให้มันเป็นความจริงในใจของเรา

เด็กมันเข้าใจว่าเงินทองเป็นเหมือนใบไม้หยิบเอาจากต้นไม้ได้ มรรคผลนิพพานมันเกิด
จากหัวใจของเรา เกิดจากความเพียรของเรา เกิดจากการกระทำของเรา มันจะเป็นสมบัติของ
เราต่อเมื่อเราทำแล้วประสบความสำเร็จในใจของเรา เอวัง